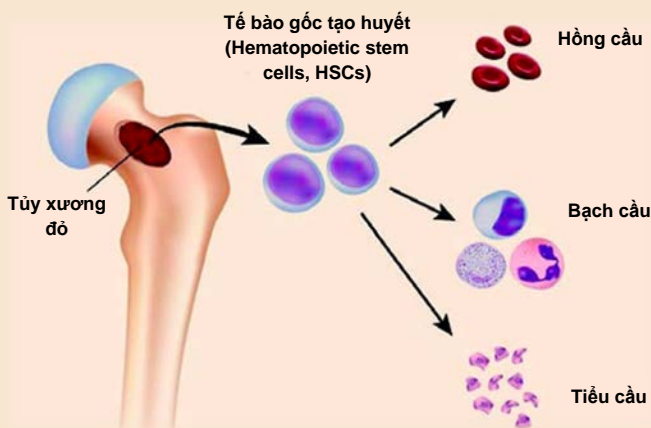

Myeloma là gì

Myeloma, còn được gọi là đa u tủy, là một loại ung thư máu phát sinh từ tương bào, thường nằm trong tủy xương.

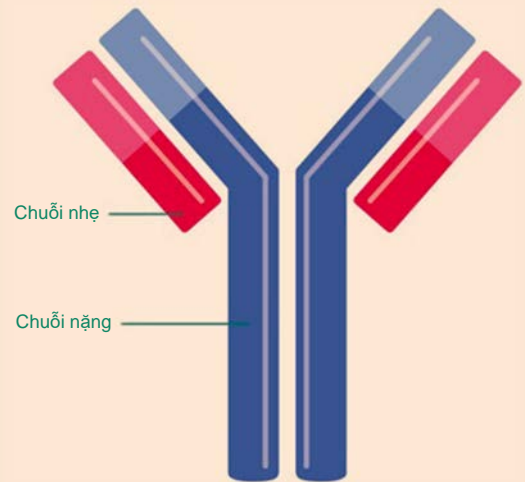
Tủy xương là vật liệu xốp nằm ở lõi các xương lớn trong cơ thể (xem Hình 1). Tủy xương là nơi chứa tương bào và cũng là trung tâm sản xuất tế bào máu (hồng cầu, bạch cầu và tiểu cầu).

Hình 1. Tủy xương tạo ra hồng cầu, bạch cầu và tiểu cầu

Tương bào tạo thành một phần của hệ miễn dịch của con người và tạo ra các kháng thể khác nhau (còn gọi là globulin miễn dịch) để giúp chống nhiễm trùng. Trong myeloma, các tương bào ung thư chỉ tạo ra một loại globulin miễn dịch và loại này được gọi là protein đơn dòng (M) hay paraprotein. Người ta thường chẩn đoán và theo dõi myeloma bằng cách đo lượng paraprotein trong máu.

Mỗi globulin miễn dịch được tạo thành từ một cấu trúc cụ thể chứa hai chuỗi nặng và hai chuỗi nhẹ (xem Hình 2).

Hình 2. Globulin miễn dịch

Có năm loại chuỗi nặng được ký hiệu bằng các chữ cái G, A, D, E và M.

Có hai loại chuỗi nhẹ được ký hiệu bằng các chữ cái Hy Lạp, Kappa (κ) và Lambda (λ).

Các loại và phân nhóm myeloma khác nhau dựa trên loại paraprotein được sản xuất bởi tế bào myeloma, ví dụ: U tủy **IgG Kappa** hay **IgG Lambda**. Trong một số trường hợp, chỉ có các chuỗi nhẹ bất thường được tạo ra – đây được gọi là **myeloma chuỗi nhẹ**. Trong rất ít trường hợp, có rất ít hoặc không có paraprotein để đo lường. Đây được gọi là **myeloma không tiết**.

Myeloma thường được mô tả là một căn bệnh mang đặc trưng cá nhân; cả về cách người bệnh trải qua các triệu chứng và cách họ đáp ứng với điều trị, tất cả đều có thể rất khác nhau. Một số sự khác biệt này là do các loại và phân nhóm khác nhau của myeloma.

Trong một số trường hợp, các tế bào myeloma có thể tích tụ trong xương hoặc mô để tạo thành thứ được gọi là u tương bào. Điều này có thể xảy ra cùng với các đặc tính khác của myeloma hoặc xảy ra đơn độc, được gọi là u tương bào đơn độc.

Myeloma có những triệu chứng gì?

Myeloma có nhiều dấu hiệu và triệu chứng. Những triệu chứng này thường bị nhầm lẫn với các bệnh khác trong một thời gian trước khi được chẩn đoán. Một số dấu hiệu và triệu chứng thường gặp của myeloma là:

- đau do gãy xương
- nhiễm trùng tái phát
- tế bào hồng cầu thấp (thiếu máu)
- mệt mỏi kéo dài
- tăng canxi
- giảm chức năng thận
- thay đổi cảm giác (bệnh lý thần kinh ngoại biên)

Myeloma được chẩn đoán và theo dõi như thế nào?

Xét nghiệm máu và nước tiểu

Paraprotein được phát hiện và theo dõi thông qua các xét nghiệm máu và nước tiểu. Việc giảm mức paraprotein cho thấy myeloma đang đáp ứng với điều trị. Bác sĩ cũng sẽ thường xuyên theo dõi công thức máu đầy đủ của quý vị (huyết sắc tố, bạch cầu và tiểu cầu), chức năng thận và chất điện giải để đảm bảo sự hiện diện của paraprotein hoặc tác dụng phụ của điều trị không gây mất cân bằng ở những nơi khác trong cơ thể.

Khoan và chọc hút tủy xương

Vì các tế bào myeloma nằm trong tủy xương nên cần phải nhìn vào bên trong tủy xương để xác định chẩn đoán myeloma. Thủ thuật này cũng có thể được sử dụng để xác nhận myeloma tái phát và cần điều trị mới.

Thủ thuật này liên quan đến việc đưa một cây kim vào xương chậu trong khi gây tê cục bộ và lấy một mẫu tủy xương để kiểm tra dưới kính hiển vi. Làm như vậy là để đo tỷ lệ tế bào myeloma và kiểm tra đột biến gen. Thông tin này sau đó có thể hỗ trợ trong việc đưa ra quyết định điều trị.

Chụp chiếu

Các tế bào myeloma có thể tích tụ trong xương (u tương bào) dẫn đến đau và gãy xương. Trong một số trường hợp, u tương bào có thể xuất hiện bên ngoài khung xương, trong các cơ quan hoặc các mô mềm khác. Do đó, cần phải sử dụng các kỹ thuật chụp chiếu như chụp CT hoặc MRI để kiểm tra bất kỳ khu vực bị ảnh hưởng nào khi chẩn đoán, và vào các thời điểm khác trong quá trình bị bệnh, nếu cần.

Myeloma được điều trị như thế nào?

Mặc dù hiện tại không có cách chữa khỏi myeloma, nhưng có nhiều lựa chọn điều trị để kiểm soát bệnh. Các phác đồ điều trị thường bao gồm kết hợp nhiều loại thuốc khác nhau được thiết kế để đạt được đáp ứng tối đa. Các liệu pháp này có thể bao gồm:

- liệu pháp nhắm mục tiêu cụ thể đến myeloma;
- hóa trị liệu; và
- các thuốc steroid

Những thuốc này có thể ở dạng tiêm tĩnh mạch (tiêm vào tĩnh mạch), tiêm dưới da (tiêm vào dưới da) hoặc viên nén để uống. Trong một số trường hợp, có thể cấy ghép tế bào gốc dùng tế bào gốc của chính quý vị, hoặc sử dụng liệu pháp tế bào CAR T để điều trị myeloma. Quý vị cũng có thể được đề nghị tham gia thử nghiệm lâm sàng như một lựa chọn điều trị. Hãy thảo luận với bác sĩ về các lựa chọn điều trị tốt nhất cho quý vị.

Việc bị chẩn đoán mắc myeloma có thể gây hoang mang và lo lắng. Myeloma Australia luôn có mặt để giúp quý vị. Quý vị có thể nói chuyện với một trong các Điều dưỡng Hỗ trợ Bệnh U tủy thông qua một thông dịch viên trên Đường dây Hỗ trợ qua Điện thoại 1800 693 566 của chúng tôi. Để sắp xếp thời gian cuộc gọi, hãy liên hệ theo số 1800 693 566 hoặc nurses@myeloma.org.au

Thông tin trong tài liệu này không nhằm mục đích thay thế việc chăm sóc y tế hoặc lời khuyên của bác sĩ. Hãy luôn luôn hỏi ý kiến bác sĩ về chẩn đoán và điều trị.

TÀI LIỆU THAM KHẢO: Myeloma Australia (2022) What is myeloma. Có tại: <https://myeloma.org.au/what-is-myeloma/> (Accessed 08/02/2023). Tài trợ bởi Pfizer Australia Pty Limited Sydney, Australia. www.pfizer.com.au. PP-UNP-AUS-0291 04/23